

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร
อาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร อาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร อาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ

เป็นไปตามประกาศสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ฉบับที่ 6 ดำเนินการภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

โดยใช้งบประมาณในโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

โดยนักจัดการงานปราศจากเชื้อ

เป็นอาชีพของบุคลากรที่มีความสำคัญกับอุตสาหกรรมการแพทย์ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ

โดยนักจัดการงานปราศจากเชื้อจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการ กำกับดูแล และควบคุม

เครื่องมือทางการแพทย์และสภาพแวดล้อมในสถานพยาบาลให้ปราศจากเชื้อเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง

โดยจะปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยจ่ายกลางของสถานพยาบาลที่รวบรวมอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้แล้วเข้าสู่กระบวนการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อ

จัดการระบบจัดเก็บ ควบคุมบัญชี และแจกจ่าย ก่อนนำไปใช้ในการตรวจรักษาผู้ป่วย

การทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อเป็นการปฏิบัติที่สำคัญยิ่งในการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล เครื่องมือแพทย์จำนวนมากสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้

แต่จำเป็นต้องได้รับการทำลายเชื้อหรือทำให้ปราศจากเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย

ข้อมูลจากการทบทวนรายงานการระบาดของเชื้อในโรงพยาบาลพบว่าการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อที่ไม่มีประสิทธิภาพส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย

ทำให้เกิดการติดเชื้อในโรงพยาบาลจนถึงขั้นเสียชีวิตได้ โดยในกระบวนการและหลักการทั่วไปของการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อจะประกอบไปด้วย 3

กระบวนการสำคัญคือ 1. การล้าง (Cleaning) 2. การทำลายเชื้อ (Disinfection) 3. การทำให้ปราศจากเชื้อ (Sterilization)

ซึ่งในแต่ละกระบวนการต่างมีความสำคัญและจำเป็นต้องฝึกอบรมเพื่อสร้างบุคลากรที่มีสมรรถนะ ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ

ความสามารถและมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ความปลอดภัยในการทำงานของทุกขั้นตอน

นอกจากนี้การบริหารจัดการยังเป็นสมรรถนะที่สำคัญเพราะงานในหน่วยจ่ายกลางเป็นงานเชิงระบบที่ต้องมีการประกันคุณภาพของสถานพยาบาลและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความเป็นมืออาชีพ

นักจัดการงานปราศจากเชื้อจึงเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของผู้ป่วยและบุคลากรทางการแพทย์โดยตรง

หน่วยจ่ายกลางที่มีระบบและการดำเนินการที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพจะลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อจากอุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์

ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ

รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการภายในโรงพยาบาลได้เป็นอย่างดี

เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทางสมาคมศูนย์กลางงานปราศจากเชื้อแห่งประเทศไทยจึงได้ร่วมกับทางสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาและจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

ในอาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อเพื่อเป็นคุณวุฒิและรับรองความสามารถบุคคลให้เป็นไปตามมาตรฐานอาชีพที่กำหนดโดยมืออาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เป็นสากล

ส่งเสริมการพัฒนาประเทศในการสร้างรายได้จากอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร และเป็นไปตามแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

ในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (พ.ศ.2560-2570) เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางบริการทางการแพทย์และสุขภาพแห่งเอเชีย

และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในอนาคต

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาการจัดการอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร

อาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
CSS2001	จัดการระบบการทำให้ปราศจากเชื้อ
CSS2002	จัดการความเสี่ยงในงานการทำให้ปราศจากเชื้อ
CSS2003	ถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานการทำให้ปราศจากเชื้อภายในองค์กร

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร อาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในการประกอบอาชีพ สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาการจัดการอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร อาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ ระดับ 5 โดยมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานในหน่วยย่อยกลางงานปราศจากเชื้อในสถานพยาบาลหรือสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ตามแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices) การจัดการตามแนวทางประเมินสมรรถนะงานย่อยกลางและแนวทางการปฏิบัติสำหรับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของเครื่องมือแพทย์ในสถานพยาบาล ในการจัดการระบบการทำให้ปราศจากเชื้อ; จัดการความเสี่ยงในงานการทำให้ปราศจากเชื้อ และ ถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานการทำให้ปราศจากเชื้อภายในองค์กร

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

บุคคลที่ประสงค์ขอรับรองสมรรถนะเพื่อรับใบประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพหรือหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพตามประกาศของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ จะต้องดำเนินการดังนี้

1. ผู้สมัครจะต้องมีคุณสมบัติและหลักฐานที่ต้องแสดงดังนี้

(1) เป็นผู้ปฏิบัติงานอาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อโดยเป็นสมาชิกภาพขององค์กรเครือข่ายนักจัดการงานปราศจากเชื้อหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ ที่สามารถแสดงหลักฐานได้

(2) ผ่านการศึกษา หรือฝึกอบรม ในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการงานปราศจากเชื้อ การทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ ที่สอดคล้องกับรายละเอียดของหน่วยสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ

(3) มีประสบการณ์ในการทำงานจัดการงานปราศจากเชื้อ ด้านการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ จากในสถานพยาบาลหรือสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 5 ปีต่อเนื่อง ที่สามารถแสดงหลักฐานได้

(4) ผู้สมัครต้องมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ และจัดทำเป็นแฟ้มสะสมผลงาน ที่แสดงว่ามีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ ตามรายละเอียดหน่วยสมรรถนะที่ขอรับการประเมิน ตามที่กำหนดในคุณวุฒิ

โดยสามารถขอรับการประเมินแบบสะสมรายหน่วยสมรรถนะหรือประเมินครบตามเงื่อนไขการรับรองของคุณวุฒิ

2. ผู้ที่จะได้รับการรับรองต้องผ่านการประเมินสมรรถนะดังนี้

(1) แสดงหลักฐานตามข้อ 1. ครบถ้วนแล้วได้รับการรับรองจากเจ้าหน้าที่สอบ

(2) มาตรฐานอาชีพของคุณวุฒิประกอบด้วยหน่วยสมรรถนะ 3 หน่วย โดยผู้ที่ได้รับใบประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพ จะต้องได้รับการประเมินและผ่านการรับรองตามหน่วยสมรรถนะทั้งหมด

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลผู้ประกอบอาชีพนักจัดการงานปราศจากเชื้อ เจ้าหน้าที่หน่วยจ่ายกลางงานปราศจากเชื้อ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี้)

CSS2001 จัดการระบบการทำให้ปราศจากเชื้อ

CSS2002 จัดการความเสี่ยงในงานการทำให้ปราศจากเชื้อ

CSS2003 ถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานการทำให้ปราศจากเชื้อภายในองค์กร

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 20/07/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาระบบบริการสุขภาพด้วยการจัดการอุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจร	CSS	บริหารจัดการและดำเนินการทำให้เครื่องมือแพทย์ในสถานพยาบาล สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ มีความปลอดภัยในการใช้งานกับมนุษย์และสัตว์ด้วยหลักการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อที่ได้มาตรฐานและเป็นระบบ	CSS20	บริหารและจัดการและพัฒนาบุคลากรในระบบปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 20/07/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
CSS20	บริหารและจัดการและพัฒนาบุคลากรในระบบปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์	CSS2001	จัดการระบบการทำให้ปราศจากเชื้อ	CSS20011	จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) ในการทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์
				CSS20012	ออกแบบ ควบคุม กำกับการจัดเก็บบันทึกข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
				CSS20013	จัดการให้บริการงานปราศจากเชื้อ
				CSS20014	จัดการเครื่องมือแพทย์สำหรับให้บริการในการรักษาพยาบาลและการผลิต
				CSS20015	จัดการด้านทรัพยากรบุคคล
				CSS20016	จัดการงานด้านพื้นที่ เส้นทางสัญจรของบุคลากร เครื่องมือแพทย์ และสาธารณูปโภค
		CSS2002	จัดการความเสี่ยงในงานการทำให้ปราศจากเชื้อ	CSS20021	ค้นหาความเสี่ยงทั้งเชิงรุก / เชิงรับ (Risk Identification)
				CSS20022	วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)
				CSS20023	จัดการความเสี่ยง (Risk Treatment)
				CSS20024	ติดตามและประเมินผล (Risk Monitor and Review)
		CSS2003	ถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานการทำให้ปราศจากเชื้อภายในองค์กร	CSS20031	นิเทศและถ่ายทอดความรู้ด้านการทำให้ปราศจากเชื้อ
				CSS20032	จัดทำสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดความรู้

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ CSS2001
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการระบบการทำให้ปราศจากเชื้อ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 3212 : เจ้าหน้าที่เทคนิคในห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และพยาธิวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดทำนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการทำให้ปราศจากเชื้อ การจัดการงานบุคคลและควบคุมกำกับ รวมทั้งการจัดการพื้นที่ในงานจ่ายกลางให้ได้มาตรฐานตามหลักของการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักจัดการเครื่องมือปราศจากเชื้อ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

แนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
CSS20011 จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) ในการทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์	PC 1.จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) เช่น การนำเครื่องมือแพทย์ที่ใช้เข้ามาทำให้ปราศจากเชื้อ,เครื่องมือแพทย์ที่นำมาจากภายนอกสถานพยาบาล การเรียกคืนเครื่องมือแพทย์กลับ(recalling process) กรณีเกิดอุบัติเหตุ เป็นต้น PC 2.จัดทำแนวทางการปฏิบัติเรื่องการนำเครื่องมือแพทย์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้งมาใช้ซ้ำ (Reuse of single use) เป็นลายลักษณ์อักษร	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20012 ออกแบบ ควบคุม กำกับการจัดเก็บบันทึกข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง	PC 1. ออกแบบ ควบคุม กำกับการจัดเก็บเอกสารและข้อมูล แบบบันทึกต่าง ๆ ของงานปราศจากเชื้อ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง PC 2. ประเมินผลลัพธ์ของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับงานปราศจากเชื้อ และแนวทางการแก้ไข อย่างต่อเนื่อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
CSS20013 จัดการให้บริการงานปราศจากเชื้อ	PC 1. วางแผนและกำหนดแผนปฏิบัติการในการให้บริการเครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อตามบริบทขององค์กร (บริการแบบเชิงรุกหรือเชิงรับ) PC 2. วางแผนและกำหนดแผนปฏิบัติการ ในการจัดหาวัสดุเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ให้เพียงพอ เหมาะสมตามบริบททั้งในกรณีปฏิบัติงานประจำ ถูกเงิน หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20014 จัดการเครื่องมือแพทย์สำหรับให้บริการในการรักษาพยาบาลและการผลิต	PC 1. วางแผนและกำหนดแผนปฏิบัติการ ในการประสานงานและจัดการด้านทรัพยากรเครื่องมือแพทย์ ที่ให้บริการรักษาพยาบาลและการผลิต PC 2. วางแผนและกำหนดแผนปฏิบัติการ ในการจัดเตรียมจัดหา และบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องมือแพทย์ได้อย่างเพียงพอเหมาะสม คุ่มค่าและทันสมัยต่อสถานการณ์ ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20015 จัดการด้านทรัพยากรบุคคล	PC 1. วางแผนจัดอัตรากำลังที่เหมาะสม ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน PC 2. มอบหมายงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน PC 3. ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม PC 4. กำกับ ดูแล ติดตามสุขภาพบุคลากร และอาชีวอนามัยความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20016 จัดการงานด้านพื้นที่ เส้นทางสัญจรของบุคลากร เครื่องมือแพทย์ และสาธารณูปโภค	PC 1. จัดสรรพื้นที่ในการปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน และบริบทองค์กร โดยแยกสัดส่วนชัดเจน ดังนี้ (1) พื้นที่ทำความสะอาด (dirty zone) (2) พื้นที่จัดเตรียมและบรรจุห่อ (cleaning zone) (3) พื้นที่จัดเก็บเครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อ (sterile storage zone) PC 2. จัดระบบสัญจรของบุคลากร (People flow) การถ่ายเทอากาศ (Air flow) และการลำเลียงเครื่องมือแพทย์ (Work flow) ให้เป็นไปตามมาตรฐานของการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ PC 3. จัดระบบด้านสาธารณูปโภค ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำ ระบบแสงสว่าง ระบบไหลเวียนและระบบปรับอากาศ	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. สามารถเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) ในการทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์
2. สามารถแนะนำและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการใช้งานของเครื่องมือแพทย์
3. สามารถควบคุมกำกับ และนิเทศงานการทำให้ปราศจากเชื้อ การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการทำให้เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อ 7 ขั้นตอน
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการวางแผน วิเคราะห์ ประเมินคุณภาพ และพัฒนาคุณภาพ
3. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การบริหารจัดการความเสี่ยง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แสดงและอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) เกี่ยวกับกระบวนการทำให้ปราศจากเชื้อ 7 ขั้นตอน การนำเครื่องมือแพทย์จากภายนอกมาใช้ (Loaner Management) ขั้นตอนการเรียกคืนเครื่องมือ (recall) และการนำเครื่องมือแพทย์แบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง มาใช้ซ้ำ (Reuse)
2. แสดงและอธิบายวิธีการรายงานบันทึกการปฏิบัติงาน แสดงข้อมูลต่างๆที่ได้ปฏิบัติในการทำให้ปราศจากเชื้อ 7 ขั้นตอน โดยแสดงเป็นข้อมูลดิบหรือข้อมูลเชิงสถิติที่แปลความหมายเป็นตาราง แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ
3. แสดงและอธิบายวิธีการมอบหมายงานรายวัน (Daily Assignment) และการจัดทำตารางเวร
3. แสดงและอธิบายวิธีการมอบหมายภาระงานในความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง (Job Assignment)
4. แสดงและอธิบายวิธีจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (IDP) และการประเมินสมรรถนะประจำปี
5. แสดงและอธิบายวิธีการเขียน Service profile บอกว่าหน่วยงานหรือทีมมีหน้าที่ทำอะไร ให้แก่ใคร ทำให้เกิดคุณค่าอะไร ซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำหรับวางแผนและติดตามการพัฒนาคุณภาพ และการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน
6. แสดงหรืออธิบายวิธีการจัดเก็บเอกสารและข้อมูล แบบบันทึกต่าง ๆ ของงานปราศจากเชื้อ
7. แสดงหรืออธิบายผลลัพธ์ของตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับงานปราศจากเชื้อ
8. แสดงหรืออธิบายวิธีการให้บริการเครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อตามบริบทขององค์กร
9. แสดงหรืออธิบายวิธีการจัดหาวัสดุ เวชภัณฑ์ทางการแพทย์ให้เพียงพอ เหมาะสมตามบริบท ทั้งในกรณีปฏิบัติงานประจำ อุบัติเหตุ หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
10. แสดงหรืออธิบายวิธีการประสานงานในการจัดการด้านทรัพยากรเครื่องมือแพทย์ ที่ให้บริการรักษาพยาบาลและการผลิต
11. แสดงหรืออธิบายวิธีการจัดเตรียม จัดหา และ บำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องมือแพทย์ได้อย่างเพียงพอเหมาะสม คุ่มค่าและทันสมัยต่อสถานการณ์ ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

14.2 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ระบุและอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) ในแต่ละขั้นตอนของการทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์
2. ระบุและอธิบายหลักการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ปราศจากเชื้อ เช่น การสวมอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล การป้องกันอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน การได้รับวัคซีน การล้างมือ ฯลฯ โดยการสัมภาษณ์
3. เอกสาร หนังสือรับรอง หรือวุฒิบัตร ที่แสดงถึงการผ่านการการศึกษา การอบรม ในความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงาน (ตามข้อ 13) หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องที่แสดงถึงการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

1. ผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการทำให้ปราศจากเชื้อ การจัดการงานบุคคลและควบคุมกำกับ รวมทั้งการจัดการพื้นที่ในงานจ่ายกลางให้ได้มาตรฐานตามหลักของการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ซึ่งผู้เข้ารับการประเมินควรเตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
2. เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 14

15. ขอบเขต (Range Statement)

เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล สถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือสถานประกอบการที่ต้องมีกิจกรรมการทำลายเชื้อหรือฆ่าเชื้อ เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความมุ่งหมายใช้เฉพาะสำหรับมนุษย์และสัตว์

โดยปฏิบัติงานในการทำความสะอาดเครื่องมือแพทย์ประเภทต่างๆตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานและเป็นไปตามแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

(ก) คำแนะนำ

- (1) ศึกษาและทำความเข้าใจแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

(2) ศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติสำหรับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของเครื่องมือแพทย์ในสถานพยาบาล; The APSIC Guidelines for Disinfection and Sterilization of Instruments in Health Care Facilities.

(3) ศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางประเมินสมรรถนะงานย่อยกลาง; ชมรมศูนย์กลางงานปราศจากเชื้อแห่งประเทศไทย.(2556).

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

มาตรฐานตามหลักของการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ประกอบด้วย

- (1) การเขียนขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Work instruction) ในแต่ละขั้นตอนของการทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์
- (2) การจัดเก็บบันทึกข้อมูลในทุกขั้นตอนของกระบวนการ และมีการควบคุมกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
- (3) การเขียนขั้นตอนการนำเครื่องมือแพทย์จากภายนอกมาใช้ (loaner management)
- (4) การเขียนขั้นตอนในการเรียกคืนเครื่องมือแพทย์ (recall)
- (5) การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ และวิธีการที่นำมาใช้ในการทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์
- (6) วิธีการปฏิบัติในการจัดหา คัดสรร วัสดุ เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์
- (7) การเขียนระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ การศึกษา การฝึกอบรมของผู้บริหารและบุคลากร
- (8) การดำเนินงานด้านควบคุมป้องกันการติดเชื้อ
- (9) การดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสุขภาพของบุคลากร
- (10) การจัดการภาวะฉุกเฉินหรือเกิดภัยพิบัติต่างๆ
- (11) การกำหนดตัวชี้วัด ครอบคลุมมิติของคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ของประสิทธิภาพการทำงาน
- (12) การจัดการพื้นที่ เส้นทางสัญจรของบุคลากร เครื่องมือแพทย์ และสาธารณูปโภค ได้แก่ ระบบระบายอากาศ ระบบน้ำ ระบบแสงสว่าง

กระบวนการทำให้ปราศจากเชื้อ คือ การปฏิบัติงานตามกระบวนการ 7 ขั้นตอนตามมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

- (1) การรับเครื่องมือปนเปื้อน (Received)
- (2) การล้างทำความสะอาด (Cleaning)
- (3) การห่อบรรจุ (Packaging)
- (4) การจัดเรียงเข้าเครื่องทำให้ปราศจากเชื้อ (Loading)
- (5) การทำให้ปราศจากเชื้อ (Sterilization)
- (6) การจัดเก็บ (Storage)
- (7) การจ่ายเครื่องมือแพทย์ปลอดเชื้อ (Distribution)

การทำให้ปราศจากเชื้อ (Sterilization) คือ การกำจัดหรือทำลายเชื้อจุลินทรีย์ทุกชนิดรวมทั้งสปอร์ของเชื้อแบคทีเรีย โดยวิธีการทางกายภาพ ได้แก่ การอบไอน้ำภายใต้ความดัน (autoclave) การอบไอร้อน การอบแก๊สหรือการใช้ยาทำลายเชื้อระดับสูง

เครื่องมือแพทย์จากภายนอกโรงพยาบาล (Loaner) คือ เครื่องมือแพทย์ที่ขอยืมจากบริษัทมาใช้ในการทำการทางการแพทย์ให้ผู้ป่วย

Recall คือ การเรียกคืนเครื่องมือแพทย์กลับคืนมายังหน่วยงานที่ทำให้เครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อ

ภาวะฉุกเฉิน (ทางสาธารณสุข) คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วน เหตุการณ์การเกิดโรคและภัยคุกคามสุขภาพ ได้แก่ โรคและภัยสุขภาพที่มากับภัยธรรมชาติ ภัยสุขภาพที่เกิดจากสารเคมี ภัยสุขภาพที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสี โรคติดต่อ และเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บและอุบัติเหตุ

ภัยพิบัติ คือ ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของผู้นในสังคมทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ตัวชี้วัด คือ หน่วยวัดความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดขึ้น โดยหน่วยที่วัดควรเป็นตัวเลขที่นับได้จริง และสื่อถึงเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

เพื่อความชัดเจนในการกำหนดเป้าหมาย การติดตามและการประเมินผลในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ

คุณภาพ คือ ระดับของคุณลักษณะของสิ่งต่างๆ อาทิ ผลิตภัณฑ์บริการ กระบวนการ ตามความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลงาน (Performance appraisal) คือ กระบวนการที่เป็นระบบ (Systematic Process)

ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นเพื่อทำการวัดคุณค่าของบุคลากรในการปฏิบัติงานภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นระบบและมีมาตรฐานแบบเดียวกัน

การประเมินสมรรถนะ (Competency Assessment) คือ กระบวนการในการประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ พฤติกรรมการทำงานของบุคคล

รวมทั้งคุณลักษณะที่แสดงออกและเปรียบเทียบกับระดับสมรรถนะที่คาดหวังในตำแหน่งงานนั้นๆ

เพื่อกำหนดวิธีการพัฒนาบุคคลหรือนำไปใช้ในการวางแผนการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

แผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan: IDP) คือการวางแผนพัฒนารายบุคคลที่เน้นการสื่อสาร

การตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรกับผู้บังคับบัญชาชั้นต้น

ในการพัฒนาจุดเด่นและข้อควรพัฒนา/ปรับปรุงสิ่งที่จำเป็นของแต่ละบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามสายอาชีพและบรรลุเป้าหมายขององค์กร

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน

รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้าแล้วให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะ และความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ก่อนหน้าด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินภาคความรู้และความสามารถก่อนหน้าด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ CSS2002
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการความเสี่ยงในงานทำให้ปราศจากเชื้อ
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 3212 : เจ้าหน้าที่เทคนิคในห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และพยาธิวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประเมินอันตรายจากงานความเสี่ยง บำบัดอันตราย สามารถเฝ้าระวัง จัดการความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง มีการจัดเก็บข้อมูล นำข้อมูลวิเคราะห์และติดตามเฝ้าระวัง ไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำรวมถึงการพัฒนาระบบ การทำงานที่สามารถป้องกันการเกิดความเสี่ยงได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักจัดการงานปราศจากเชื้อ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

แนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)
หลักและแนวปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล (Prevention of Nosocomial Infections Principles and Guidelines)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
CSS20021 ค้นหาความเสี่ยงทั้งเชิงรุก / เชิงรับ (Risk Identification)	PC1. ค้นหาความเสี่ยงและสิ่งที่คุกคามในกระบวนการ/ขั้นตอนการทำงานให้ปราศจากเชื้อ PC 2. ระบุและจัดทำข้อมูลความเสี่ยง/สิ่งที่คุกคามด้านชีวอนามัย และความปลอดภัยของบุคลากรในหน่วยงาน	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20022 วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)	PC 1. วิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง PC 2. ประเมินโอกาสเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20023 จัดการความเสี่ยง (Risk Treatment)	PC 1. ออกแบบและวางระบบควบคุมความเสี่ยง PC 2. จัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยง	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20024 ติดตามและประเมินผล (Risk Monitor and Review)	PC 1. ควบคุม ติดตามมาตรการความเสี่ยงที่กำหนดไว้ PC 2. ทบทวนและปรับปรุงมาตรการความเสี่ยง หลังจากประเมินความเสี่ยงคงเหลือ (Review of Residual Risk)	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ความสามารถในการจัดการความเสี่ยงด้านงานปราศจากเชื้อ
2. ความสามารถในการระบุ บ่งชี้ ความเสี่ยงด้านงานปราศจากเชื้อ
3. ความสามารถในการจัดทำแผนและรายงานการจัดการความเสี่ยงด้านงานปราศจากเชื้อ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือแพทย์
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในงานปราศจากเชื้อ
3. ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงในงานปราศจากเชื้อ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แสดงหรือรายงานรายละเอียดในบัญชีความเสี่ยงหน่วยงาน
2. แสดงเอกสารหรืออธิบายหลักการวิเคราะห์ความเสี่ยงในหน่วยงาน

14.2 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. แสดงหรือระบุหลักการวิเคราะห์ความเสี่ยงในงานปราศจากเชื้อของหน่วยงาน
2. เอกสาร หนังสือรับรอง หรือวุฒิบัตร ที่แสดงถึงการผ่านการฝึก การอบรม ในความรู้ด้านการจัดการความเสี่ยง หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องที่แสดงถึงการพัฒนาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

1. ผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผน และวิธีการปฏิบัติในการทำให้ปราศจากเชื้อ การบริหารงานบุคคลและควบคุมกำกับ รวมทั้งการบริหารจัดการพื้นที่ในงานจ่ายกลางให้ได้มาตรฐานตามหลักของการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ซึ่งผู้เข้ารับการประเมินควรเตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
2. เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้ ตามข้อ 13

15. ขอบเขต (Range Statement)

เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล สถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือสถานประกอบการที่ต้องมีกิจกรรมการทำลายเชื้อหรือฆ่าเชื้อ เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความมุ่งหมายใช้เฉพาะสำหรับมนุษย์และสัตว์

โดยปฏิบัติงานในการทำความสะอาดเครื่องมือแพทย์ประเภทต่างๆตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานและเป็นไปตามแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

(ก) คำแนะนำ

- (1) ศึกษาและทำความเข้าใจแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)
- (2) ศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติสำหรับการทำลายเชื้อและการทำให้ปราศจากเชื้อของเครื่องมือแพทย์ในสถานพยาบาล; The APSIC Guidelines for Disinfection and Sterilization of Instruments in Health Care Facilities.
- (3) ศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางประเมินสมรรถนะงานจ่ายกลาง; ชมรมศูนย์กลางงานปราศจากเชื้อแห่งประเทศไทย. (2556).
- (4) ศึกษาและทำความเข้าใจหลักและแนวทางปฏิบัติการป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล (2554) (Prevention of Nosocomial Infections Principles and Guidelines); อะเคื่อ อุณหเลขกะ .

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การบริหารความเสี่ยง เป็นระบบงานที่สำคัญที่สถานพยาบาลต้องดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย กระบวนการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วยขั้นตอนพื้นฐาน 4 ขั้นตอนได้แก่ การค้นหาความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการกับความเสี่ยง และการประเมินผล เครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง แต่ละชนิดใช้ในสถานการณ์แตกต่างกัน ได้แก่ FMEA (failure mode affect analysis) เป็นกระบวนการค้นหาความเสี่ยงเชิงรุกเมื่อยังไม่เกิดอุบัติเหตุการล้มเหลว RCA (root cause analysis) เป็นเครื่องมือวิเคราะห์หาสาเหตุรากเหง้าเมื่อเกิดอุบัติเหตุการล้มเหลวขึ้นแล้ว นำไปสู่แนวทางป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดซ้ำ ส่วน system tracer เป็นกระบวนการตามรอยระบบงานเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางที่กำหนดไว้

ปัจจัยอันตราย หมายถึง แสงสว่างไม่เพียงพอ เสียงดัง ความร้อน การถ่ายเทอากาศไม่ดี อุบัติเหตุ การยศาสตร์ เคมี จิตสังคม

ระบาดวิทยาของการติดเชื้อในโรงพยาบาล (Epidemiology of Hospital-Associated Infection) หมายถึง ลักษณะการกระจายของการติดเชื้อในโรงพยาบาล

รวมทั้งวิธีการแพร่กระจายเชื้อและปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลได้รับเชื้อและเกิดการติดเชื้อ องค์ประกอบของการติดเชื้อในโรงพยาบาล (Epidemiologic Triad) ที่สำคัญ ประกอบด้วย ผู้ป่วย (Host) เชื้อก่อโรค (Agent) สิ่งแวดล้อมในหน่วยงานที่ให้การดูแลผู้ป่วย (environment)

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้าแล้วให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะ และความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยข้อสอบข้อเขียน
- 2) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 3) ประเมินภาคความรู้ก่อนหน้าด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 4) ประเมินภาคความรู้และความสามารถก่อนหน้าด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ CSS2003
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานการทำให้ปราศจากเชื้อภายในองค์กร
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 3212 : เจ้าหน้าที่เทคนิคในห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และพยาธิวิทยา

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการนิเทศงานด้านการทำให้ปราศจากเชื้อ ควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ เพื่อถ่ายทอดให้ผู้ปฏิบัติงานด้านนี้ไปใช้ให้ถูกต้องตามมาตรฐานสากล

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

นักจัดการงานปราศจากเชื้อ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

แนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อเครื่องมือแพทย์(Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
CSS20031 นิเทศและถ่ายทอดความรู้ด้านการทำให้ปราศจากเชื้อ	PC1.วางแผนและกำหนดกิจกรรมนิเทศงานและถ่ายทอดความรู้แก่บุคลากรในองค์กรตามมาตรฐานงานปราศจากเชื้ออย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามมาตรฐานสากล PC2.จัดทำคู่มือประกอบการนิเทศความรู้ในการปฏิบัติงาน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
CSS20032 จัดทำสื่อการสอนโดยใช้เทคโนโลยีในการถ่ายทอดความรู้	PC1. ออกแบบเนื้อหาและจัดทำสื่อการสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้การจัดการงานปราศจากเชื้อ PC2. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการทำสื่อการสอน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. สามารถจัดการเครื่องมือแพทย์ปราศจากเชื้อ
2. สามารถตรวจניתให้คำแนะนำ และถ่ายทอดความรู้ให้แก่บุคลากรในองค์กร
3. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัล อาทิ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ในการทำสื่อการสอน การสืบค้นข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือแพทย์
2. ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดงาน การนิเทศงาน
3. ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัล

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

14.1 หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แสดงเอกสารกิจกรรมและหลักฐานการนิเทศงานการทำให้ปราศจากเชื้อภายในหน่วยงาน
2. แสดงเอกสารและหลักฐานสื่อการสอน
3. แสดงหรืออธิบายวิธีการนิเทศงานและถ่ายทอดความรู้แก่บุคลากรในองค์กรตามมาตรฐานงานปราศจากเชื้ออย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามมาตรฐานสากล
4. แสดงแผนการจัดอบรมหรือกรอบเนื้อหาการฝึกอบรมที่รับผิดชอบ
5. เอกสารหรือหลักฐานที่ได้รับเชิญเป็นวิทยากรภายในองค์กร

14.2 หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ระบุและอธิบายความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานงานปราศจากเชื้ออย่างเป็นระบบ ถูกต้องตามมาตรฐานสากลและความสำคัญของการนิเทศงานในหน่วยงาน
2. เอกสาร หนังสือรับรอง หรือวุฒิบัตร ที่แสดงถึงการผ่านการการศึกษา การอบรม ในความรู้ด้านมาตรฐานระบบงานปราศจากเชื้อ ตามมาตรฐานสากล หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องที่แสดงถึงการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

14.3 คำแนะนำในการประเมิน

1. ผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นที่ปรึกษาหรือวิทยากรตามหลักของการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อ ซึ่งผู้เข้ารับการประเมินควรเตรียมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะนี้ ทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานความรู้มาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย
2. เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหลักฐานการปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถานพยาบาล สถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือสถานประกอบการที่ต้องมีกิจกรรมการทำลายเชื้อหรือฆ่าเชื้อ เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีความมุ่งหมายใช้เฉพาะสำหรับมนุษย์และสัตว์

โดยปฏิบัติงานในการทำความสะอาดเครื่องมือแพทย์ประเภทต่างๆตามคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานและเป็นไปตามแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

(ก) คำแนะนำ

ศึกษาและทำความเข้าใจแนวปฏิบัติการทำลายเชื้อและทำให้ปราศจากเชื้อแพทย์ (Thailand CSSA Guidelines for Disinfection and Sterilization of Medical Devices)

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากแฟ้มสะสมผลงานที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน
รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้าแล้วให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้ ทักษะ ความสามารถ
ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะ และความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

- 1) ประเมินภาคความรู้ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงเทคนิค
- 2) ประเมินภาคความรู้ก่อนหน้าด้วยเอกสารรับรองการศึกษาฝึกอบรม
- 3) ประเมินภาคความรู้และความสามารถก่อนหน้าด้วยแฟ้มสะสมผลงานของผู้รับการประเมิน